

Protonentherapie bij slokdarmkanker

Er is met u besproken dat u mogelijk in aanmerking komt voor een bestralingsbehandeling met protonen. In deze folder kunt u meer lezen over deze behandeling in het UMCG Protonentherapiecentrum, dit is onderdeel van afdeling Radiotherapie in het UMCG.

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft over uw bestralingsbehandeling, kunt u deze stellen aan uw radiotherapeut-oncoloog.

Het UMCG Protonentherapiecentrum is op werkdagen bereikbaar voor vragen op telefoonnummer (050) 361 27 11.

Voor meer informatie over het UMCG Protonentherapiecentrum kunt u terecht op de website: umcgprotonentherapiecentrum.nl

Wat is radiotherapie?

Radiotherapie is de behandeling van kanker door middel van bestraling. Het doel van de bestraling is het doden van kankercellen. Daarbij moeten de gezonde cellen zo veel mogelijk gespaard worden. Tijdens de behandeling wordt gebruik gemaakt van straling met een hoge energie. Deze straling beschadigt het erfelijke materiaal van een cel, waardoor deze zich niet meer kan delen en uiteindelijk dood gaat. Kankercellen zijn gevoeliger voor straling dan cellen van de gezonde omliggende weefsels. Gezonde weefsels kunnen zich beter herstellen van de stralingschade dan kankercellen.

Wat is protonentherapie?

De meeste patiënten worden bestraald met fotonen. Fotonen geven hun dosis af in het te bestralen gebied (doelgebied), maar geven ook dosis af aan omliggende gezonde weefsels.

Protonen geven hun dosis af in een beperkter gebied. Hiermee zorgen protonen in vergelijking met fotonen voor een lagere stralingsdosis in omliggend gezond weefsel, bij gelijkblijvende dosis in het doelgebied. Deze afname in dosis in gezond weefsel geeft mogelijk minder bijwerkingen.

Binnen de Nederlandse Vereniging voor Radiotherapie en Oncologie hebben de protonencentra in Nederland richtlijnen ontwikkeld over welke patiënten in aanmerking komen voor behandeling met protonen.

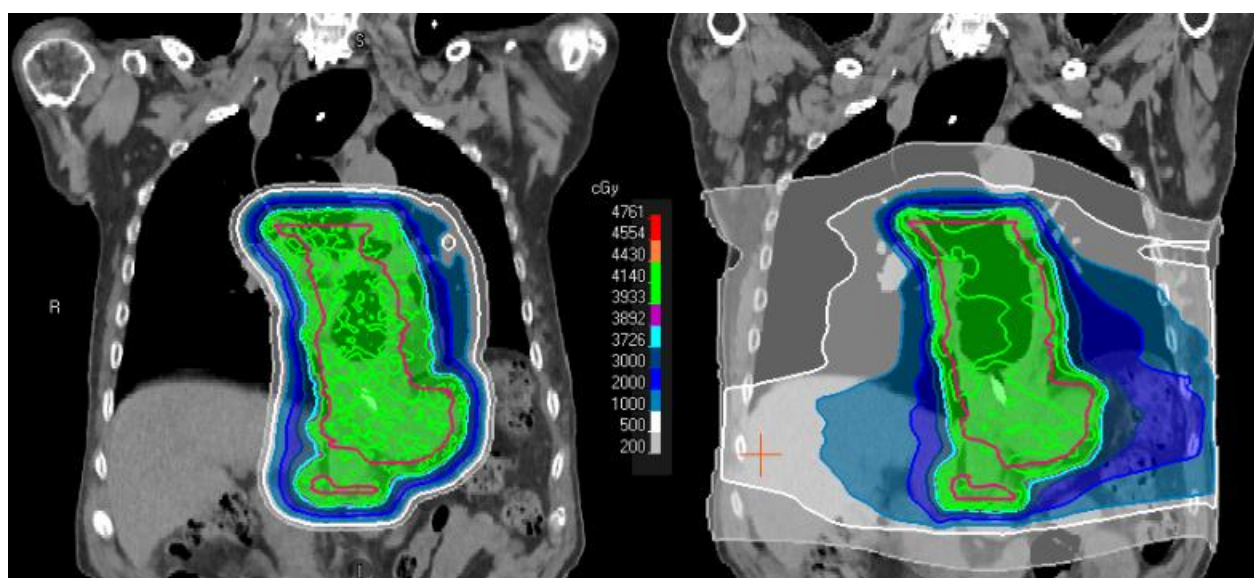
Wie komt in aanmerking voor protonen?

Bestraling bij patiënten met slokdarmkanker kan leiden tot problemen met het hart of de longen. Het risico

hierop neemt toe naarmate de stralingsdosis in deze organen toeneemt. Bij een aantal patiënten is de stralingsdosis in deze organen met fotonen al zo laag, dat er geen extra voordeel is te verwachten van protonen.

Er zijn echter ook patiënten, waarbij de stralingsdosis in het hart of de longen met fotonen hoog is, waardoor er een verhoogd risico is op schade aan deze organen. Als dat bij u het geval is, dan kan uw behandelend radiotherapeut-oncoloog een zogenaamde planningsvergelijking aanvragen om te onderzoeken of bestraling met protonen dit risico kan verminderen.

Hieronder vindt u een voorbeeld van het verschil tussen bestralen met fotonen of met protonen:

PROTONEN

FOTONEN

Voorbeeld van een planningsvergelijking tussen protonen en fotonen. Het gekleurde gebied geeft het gebied aan waar een hoge bestralingsdosis komt. Met protonen komt er veel minder bestralingsdosis op het hart en beide longen waardoor het risico op bijwerkingen wordt verkleind.

Wat is een planningsvergelijking?

Voor de planningsvergelijking wordt het fotonenbestralingsplan en de CT-scan, gemaakt op de radiotherapieafdeling waar u onder behandeling bent, door uw radiotherapeut-oncoloog opgestuurd naar het UMCG. Daar wordt met deze gegevens ook een protonenplan gemaakt. U hoeft hiervoor niet naar het UMCG te komen.

Door het protonenplan te vergelijken met het fotonenplan kan worden uitgerekend of bestraling met protonen in uw specifieke situatie van voordeel kan zijn.

Uitslag planningsvergelijking

Het UMCG streeft ernaar de uitslag van de planningsvergelijking binnen 2 dagen terug te koppelen aan uw radiotherapeut-oncoloog.

Uw radiotherapeut-oncoloog bespreekt de uitslag van de planningsvergelijking met u. Als de uitslag van de vergelijking is dat u in aanmerking komt voor protonentherapie, dan kan uw radiotherapeut-oncoloog u doorverwijzen voor een behandeling in het UMCG Protonentherapiecentrum. Er volgt dan op korte termijn een intakegesprek met voorbereiding voor protonentherapie in het UMCG.

De behandeling met protonen

Vorbereiding

De voorbereiding van de protonentherapie bestaat uit het intakegesprek met de radiotherapeut-oncoloog die u in Groningen zal behandelen, met aansluitend het maken van een nieuwe CT-scan. Met deze scans wordt het definitieve protonentherapieplan gemaakt. Zo nodig zal er nog aanvullend onderzoek worden gedaan. Omdat bij deze behandeling radiotherapie gecombineerd wordt met chemotherapie zal u, zo nodig, ook een intakegesprek krijgen met een medisch-oncoloog in het UMCG.

De bestraling

Het aantal bestralingen is 23 of 28 keer. De bestralingen vinden plaats op werkdagen, in het UMCG Protonentherapiecentrum (zie website umcgprotonentherapiecentrum.nl).

Controleafspraken

Gedurende uw behandeling heeft u wekelijks een controleafspraak met uw behandelend arts op de afdeling Radiotherapie, Fonteinstraat 18 in het UMCG. Ook ongeveer twee weken en 1 en 2 jaar na de behandeling volgen controles op de afdeling Radiotherapie in het UMCG.

Deelname aan medisch wetenschappelijk onderzoek

De afdeling Radiotherapie van het UMCG neemt deel aan nationale en internationale wetenschappelijke onderzoeken. Als dat voor u van toepassing is, wordt u tijdens het eerste gesprek gevraagd om hieraan deel te nemen.

Reiskosten, verblijf en vergoeding

Vraag uw zorgverzekeraar naar de voorwaarden voor vergoeding van uw reis- en verblijfskosten. Als u besluit om tijdens de bestraling in de buurt van het UMCG te verblijven, dan kunnen wij u adviseren bij het vinden van een verblijf. Voor informatie hierover kunt u terecht bij de medewerker patiëntenservice. Een gesprek met deze medewerker wordt altijd gepland in aansluiting op het intakegesprek bij de radiotherapeut-oncoloog in het UMCG.

Second opinion

Als u wilt weten of u in aanmerking komt voor protonen dan kunt u ook een second opinion aanvragen in het UMCG. Wij raden u wel aan dit met uw behandelend radiotherapeut-oncoloog en uw ziektekostenverzekeraar te bespreken.